

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

ś.†p.

MAKSYMILJAN BLÜHT

Kawaler Krzyża Oficerskiego orderu „Odrodzenia Polski”.

18 maja b. r. rozstał się z tym światem po dłuższych cierpieniach ś. p. **Maksymiljan Blüht**, Członek Naczelnej Dyrekcji i Szef Wydziału Kredytowego P. K. K. P.

Zmarły był jednym z najwytrawniejszych znawców spraw kredytowych w Polsce, doświadczonym i nieposzlakowanej prawości kierownikiem powierzonego sobie Wydziału w najcięższych chwilach organizacji kredytu przemysłowego i handlowego w budującej się Rzeczypospolitej.

Na tem nader odpowiedzialnem stanowisku oddał wielkie usługi Krajowi oraz naszej instytucji.

Pozostawia po sobie żal powszechny i najlepszą pamięć wśród kolegów.

Za nadesłane wyrazy współczucia ze strony Oddziałów Naczelna Dyrekcja niniejszem składa swoje podziękowanie.

Wykazy firm dopuszczających weksle do protestu.

Niektóre Oddziały wypełniają niedokładnie miesięczne wykazy firm i osób, dopuszczających swe weksle do protestu. Mianowicie firmy podawane są częstokroć w skrócie, nazwiska zaś osób bez imion i miejsca zamieszkania. Celem uniknięcia omyłek i nieporozumień wobec często zachodzącego podobnego brzmienia firm należy w przyszłości podawać odnośne dane starannie i dokładnie.

Zaokrąglanie opłat stemplowych do pełnych setek w górę.

W związku z Okólnikiem Nr. 64 z dnia 1 maja r. b. w przedmiocie podwyższenia niektórych opłat stemplowych zwraca się uwagę Oddziałom, że wszystkie bez wyjątku opłaty stemplowe, a więc także opłata stemplowa w wysokości 3‰, obliczana od łącznej sumy składki i dodatku administracyjnego przy ubezpieczaniu walorów, a wykazywana w zawiadomieniach o ubezpieczeniach Oddziału (form. Nr. 397 C.) winna być również zaokrąglana do pełnych setek w górę.

Sprawdzanie zdyskontowanych weksli zamiejscowych pod względem formalnym przed ich wysyłką do innych Oddziałów.

Ilość weksli zamiejscowych zwracanych Oddziałom i przez Oddziały wskazuje, że weksle te nie są albo wcale, albo zbyt pobieżnie kontrolowane przez Oddział dyskontujący, co pociąga za sobą przysparzanie znaczniejszej pracy i kosztów przy ich zwracaniu i inkasowaniu u podawców.

W Okólniku Nr. 224 z dnia 2 sierpnia 1920 r. strona 7 ust. 4 w pierwszym wierszu powiedziane jest wyraźnie, że „po zbadaniu formalnem przystępuje dyrekcja do właściwego rozpatrzenia podanych do skupu weksli”, w instrukcji zaś dla Wydziału dyskontowego przy Okólniku Nr. 316 z dnia 16 września 1920 r. strona 4 w wierszu drugim ostatniego ustępu określono jasno obowiązek sprawdzania weksli zamiejscowych pod względem formalnym przez Oddział otrzymujący.

Z powyższego okazuje się, że obowiązek sprawdzania weksli zamiejscowych pod względem formalnym ciąży tak na Oddziale dyskontującym, jak i na otrzymującym, co powinno być bezwzględnie przestrzegane przez Oddziały.

Wypłata większych sum instytucjom państwowym.

Oddziały prowincjonalne, załatwiają przy wydawaniu zasiłków instytucjom państwowym w kwotach miliardowych, całą manipulację w sali operacyjnej. Z tego powodu przyjmowanie przez osoby, odbierające tego rodzaju zasiłki w większej ilości wiązek banknotów, w obecności klientów Oddziału wywiera poniekąd ujemny wpływ na wartość marki polskiej, niezależnie zaś od tego mogą znaleźć się wśród obecnych w sali operacyjnej jednostki o instynktach zbrodniczych, które dokonać by mogły grabieży bądź to w sali operacyjnej bądź też na ulicach miasta w czasie przewożenia miliardowych kwot do odnośnej instytucji.

Przewidując taką możliwość poleca się wszystkim Oddziałom dokonywanie milionowych, względnie miliardowych wypłat, w miarę możliwości w lokalu oddzielonym od sali operacyjnej, z zachowaniem przytem wszelkich ostrożności przewidzianych w instrukcji o organizacji kasy i jej kontroli.

Używanie formularzy niemieckich banków emisyjnych b. państw zaborczych.

Oddziały obowiązane są używać do manipulacji wewnętrznej i w stosunku z klientami tylko formularzy i druków polskich. O ile niektóre Oddziały posiadają jeszcze formularze w języku niemieckim, otrzymane w spuściźnie po bankach emisyjnych b. państw zaborczych, mogą ich używać — o ile nadają się one do danego celu — ale wyłącznie przy manipulacji wewnętrznej.

Posługiwanie się formularzami z tekstem niemieckim, lub niemiecko-polskim w stosunkach z klientami, winno być bezwzględnie zaniechane.

Skrzynki dla przesyłek pocztowych.

Zakłady dla Przemysłu Drzewnego S. A. w Stanisławowie pismem z 15 maja r. b. L. 971 podniosły nam cenę skrzynek dla przesyłek pocztowych o 150%.

Biorąc pod uwagę powyższą zwyczaję oraz zwiększone koszty transportu i dostawy skrzynek zawiadamiamy, że wszystkie Oddziały nasze poczynawszy od dnia 15 czerwca r. b. będą zaliczały, przy wysyłaniu dotacji do Kas Skarbowych i innych Urzędów, tytułem kosztów opakowania po Mp 10.000 (dziesięć tysięcy marek pol.) za jedną skrzynkę pocztową bez względu na rozmiar.

Wobec tego zarządzenie nasze podane w Wiadomościach z P. K. K. P. z dnia 16 kwietnia r. b. Exh ¹²⁴/_{VII} z dniem 15 czerwca r. b. unieważniamy.

Sprawozdanie Banku Francuskiego. (Banque de France) za rok 1922.

Sprawozdanie porusza w pierwszym rzędzie ciężkie położenie, w którym się Francja znalazła wskutek niedotrzymania przez Niemców przejętych zobowiązań odnośnie spłaty odszkodowań wojennych. Skarb Państwa Francuskiego zmuszony był

wskutek tego ponosić ogromne ciężary, które z dniem każdym wzrastały. W pierwszym półroczu 1922 położenie finansowe kraju nie uległo zasadniczej zmianie. Zapisy na Bony Obrony Narodowej miały duże powodzenie. Koleje żelazne i Departament Sekwany mogły nawet umieścić nowe emisje swoich obligacji na giełdzie w Londynie i Nowym Jorku, czym znacznie ulżyły rynkowi krajowemu. Dzięki temu stopa procentowa Banku mogła ulegć obniżeniu z $5\frac{1}{2}\%$ na 5% . W drugiej połowie roku jednak nastąpiło ogólne pogorszenie finansowe. Eraz wpływów z tytułu odszkodowań coraz bardziej dawał się odczuwać. Mimo wypuszczenia w miesiącu lipcu nowej emisji Pożyczki Kredytu Narodowego, a w październiku długoterminowych bonów skarbowych, Skarb zniewolony był zwrócić się do Banku Francuskiego o dalsze pożyczki. Dług Państwa, który się był zmniejszył o 3 miljarde w okresie od stycznia do kwietnia t. j. z 24 na 21 miliardów wzrósł znów powoli i osiągnął z początkiem października 24 i $\frac{1}{2}$ miljarda, zatrzymał się ostatecznie z końcem roku na 23,6 miliardach. Rząd, Parlament, oraz przedstawiciele handlu i przemysłu stoją zgodnie na stanowisku, że obecnie, gdy kraj już nie jest w niebezpieczeństwie, doprowadzenie franka do jego rzeczywistej wartości jest głównym warunkiem pewności handlowej i rozwoju finansowego kraju, tem samem najważniejszym zadaniem chwili obecnej.

Kurs franka ulegał w ciągu roku znacznym wahaniom. W pierwszym kwartale zauważyć się dawała pewna zwyżka franka na rynkach zagranicznych, następnie nastąpił znaczny spadek. W stosunku do funta sterlinga i dolara kurs franka był w ciągu roku następujący: początkiem roku 52,50 i 12,50, w kwietniu funt 47, dolar 10,50, w sierpniu 72 i 16 — w ostatnich tygodniach roku funt sterl. 64, dolar 13,75.

Zbiory pszenicy były naogół o 25 milionów centnarów metrycznych niższe niż w roku poprzednim, kartofle urodziły o 60% więcej, a produkcja wina dała 69 milionów hektolitrow w stosunku do 45 milionów w roku 1921.

W dziesięciu pierwszych miesiącach roku 1922 przerobiono ogółem 17 milionów ton rudy, wobec 11 i $\frac{1}{2}$ milionów w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Wzrost widoczny był szczególnie w drugiej połowie roku, obecnie produkcja podwoiła się nawet w porównaniu do produkcji miesięcznej roku ubiegłego. Ilość wielkich pieców podwoiła się. W październiku np. odlano 514 tysięcy ton wobec 295 tys. ton w roku 1921. Produkcja stali w tym samym miesiącu wzrosła z 277 tys. na 410 tys. ton. Równie korzystnie przedstawia się przemysł włókienniczy. Departamenty zniszczone przez wojnę odbudowują się z każdym miesiącem. Przestrzeń ziemi uprawnej wynosi obecnie już trzy czwarte obszarów uprawianych w roku 1914. 85% fabryk, zniszczonych w czasie inwazji niemieckiej, zostało już odbudowanych, ilość sił roboczych wzrosła z 438 tys. na 475 tys. Przywóz osiągnął 46 milionów ton (w roku 1921 — 36 milionów), wywóz wzrósł z 14,7 na 20,2 miliony. Bilans handlowy przedstawia jeszcze nadwyżkę dowozu w sumie 3 miliardów franków.

Sprawozdanie zaznacza, że mimo wstrzymania przez Niemców wypłaty należności przypadających Francji z tytułu odszkodowań i mimo dużych wahań kursu franka francuskiego, widoczny jest w roku 1922 znaczny postęp w kierunku uzdrowienia ogólnego położenia ekonomicznego kraju.

Przechodząc do szczegółów cyfrowych bilansu, zaznaczamy:

w aktywach w milionach franków.

	1922	1921
Zapas kruszczów.	5.823,8	5.804
Portfel	2.203	2.283
Pożyczki na zastaw papierów	2.133	2.275
Dług Państwa	24.000	25.300
Bony Skarbowe	4.355	4.142

w pasywach w milionach franków.	1922	1921
Obieg banknotów	35.953	36.417
Zysk	134	89
Wierzyciele	2.334	2.701

Zapas kruszców wynosił na 23 grudnia 1922 r. Fr. 5.823,820.000., w tem złota na Fr. 5.534,683.000., oraz srebra na Fr. 289,137.000. Przybyło w ciągu roku 1922 złota Fr. 10,498.000., srebra — Fr. 9,344.000.

Ogólna liczba zdyskontowanych weksli wyniosła w ciągu 1922 roku 22,090.000 sztuk na sumę 33.989 milionów franków, w tem było 1,660.000 weksli na kwoty drobne od 5 do 100 franków. W stosunku do roku 1921 wzrost dyskonta wynosił 10% we frankach, zaś 44% pod względem ilości sztuk weksli.

Pożyczki na zastaw papierów dosięgły w ciągu roku sumy 21.090 milionów franków. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego wynosił 313 milionów.

Zapisy w Banku Francuskim na Bony Obrony Narodowej wyniosły 28 miliardów franków, zapisy na 6% długoterminowe bony skarbowe — 3 miljardy.

Personel etatowy bankowy liczył 1.890 pracowników w centrali, oraz 3.317 pracowników w oddziałach. Pozatem było 7.844 pracowników i pracowniczek nieetatowych, pobierających wynagrodzenie ryczałtowe dzienne lub miesięczne.

Z ogólnej liczby 182.500 akcji posiada 12.126 akcjonariuszy po 1 akcji, 7.540 po dwie akcje, tylko 87 akcjonariuszy posiada więcej niż 100 akcji. Dywidenda za rok ubiegły wyniosła Fr. 280 od akcji 1000 frankowej.

Bank Francuski posiada w samym Paryżu 18 oddziałów miejskich, pozatem 151 oddziałów na prowincji, 70 agentur i 365 zastępstw.

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Dudziński Władysław,	urzędnik	do Oddz. Gł. w Warszawie,
Jahacz Władysław,	„	„ „ „ „ „
Kwiek Hipolit,	„	„ „ „ „ „
Rychter Gustaw,	„	„ „ „ „ „
Załęski Apolinary,	„	„ „ „ „ „
Gałoszkiewicz Henryk,	„	„ „ w Kaliszu,
Faściszewski Antoni Tomasz,	„	„ „ w Równem,
Weimer Gustaw Adolf,	„	„ „ w Toruniu,

Zwolniono ze służby urzędników kat. „A”.

Gawlikowski Eugenjusz,	urzędnik	z Oddz. w Bydgoszczy,
Legocki Tolimir,	„	„ „ we Lwowie,

Zmarli.

Muszkiet Karol,	urzędnik	w Oddz. we Lwowie,
Kamiński Paweł,	„	w „ w Płocku,

Przeniesienia.

Jurek Kazimierz,	urzędnik	z Oddz. we Lwowie do Centrali w Warszawie,
Winkler Władysław,	urzędnik	„ z Ekspozytury Oddz. katowickiego
	p. o. Kierownika	w Tarnowskich Górach z powrotem do Katowic.

**Naczelna Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**